

Jædreland, det er mit Standpunkt, og naar der falder saadanne temmelig nedsettende Ytringer — og jeg kan ikke negte, at jeg er bleven rigelig tilmaalt i den Henseende — saa siger jeg: „Bliv ved, bliv ved, thi det berører mig slet ikke.“ Denne Fortælling paatrængte sig mig uvilkaarlig, da den ærede Rigsdagsmand fra Fredensborg (S. Hage) forleden Dag havde Ordet; jeg sagde ganske uvilkaarlig: „Bliv ved, bliv ved“, thi det forekom mig rigtignok, at det ærede Medlems Ytringer i høi Grad vare nedsettende for det Forslag, som jeg havde været med til at indbringe. Det hedder: „Det eneste store Motiv, som blev anført ved Indbringelsen, var den, om jeg saa maa udtrykke mig, smukke Talefigur „Fri Jord i fri Mand's Haand“. Det er en Talemaade, en Talefigur, hvis indre Skjønhed jeg rent æsthetisk talte ikke skal benegte, og jeg benegter heller ikke, at den har en vis Realitet. Men hvor der er Tale om politiske og sociale Foranstaltninger, gaar det ikke an at lade sig lede af æsthetiske eller romantiske Kjørelser“. Det er altsaa æsthetiske og romantiske Kjørelser at ville hævde den Grundsætning: „Fri Jord i fri Mand's Haand“, og de Foranstaltninger, som man anser det for at være nødvendigt at træffe for og gennemføre denne Grundsætning, blive til Jurier, som bevirke, at Frihedens Ansigt bliver fuldstændig tilhyllet. Og om min Udvikling med Hensyn til Almenvellet hedder det: „at, naar det“ — nemlig Almenvellet — „trækkes ned i Sofisteri eller gøres til Gjenstand for Dialektik, og det Hele saaledes gøres flydende, ere vi inde paa en meget farlig Vei.“ Der siges endvidere: „Men naar man for at tilfredsstille visse Theorier eller Klangfigurer o. s. v.“, og det ender med at „de her omhandlede Love nærmest ville tjene dem til Fordel, der begjære Næstens Eiendom, og være til Fordel for de politiske Intrigemagere.“ Det er altsaa at begjære Næstens Eiendom, hvad der jo sættes i Klasse med Tyve og Røvere og Bedragere. Men maa jeg spørge: Hvem har det ærede Medlem tænkt paa ved de politiske Intrigemagere? Naar dette Forslag bliver til Lov — det bliver maaske ikke til Lov iaar, maaske heller ikke til næste Aar; men til Lov bliver det; thi det har Seierspræget paa Panden — naar dette Lovforslag bliver til Lov, hvad Intriger vil det saa give Anledning til? Hvem ere de politiske Intrigemagere, som det ærede Medlem har tænkt paa? Jeg skjønner ikke rettere, end at det ærede Medlem har tænkt paa Forslagsstillerne, det er Intrigemagerne; de ville bruge dette og de andre Lovforslag til store Intriger. Vi ere In-

trigemagerne; det er ikke Samsundsvellet eller noget Saadant, vi have for Die, men Intriger. Da der er blevet givet mig den Gave at sige som denne gamle Kone: „Bliv ved, bliv ved“, har jeg meget let ved at tilgive det ærede Medlem. Jeg veed, det er en ret Sjæl, der er fuld af sand og varm Kjærlighed til sit Jædreland, og naar der undslipper ham saadanne Ytringer, forklarer jeg det paa følgende Maade: Naar der staar stærke politiske Meninger mod hverandre, og Strømningerne gaa mod hverandre, frembringer det ganske naturlig en Hvirvel, og de, der komme ind i denne Hvirvel, blive svimle, og denne Svimmelhed gjør, at de faae et aldeles forkert Syn paa Sagerne, og at de trække enhver Sag ned i personlige Spørgsmaal. Det gjør, at de tillægge dem, der have en modsiget Anskuelse, saadanne urigtige og forkastelige Motiver; det er en Svimmelhed. Jeg tilskriver derfor ikke den ærede Taler selv de Ord, han har brugt, men jeg skriver det paa Svimmelhedens Regning, en Svimmelhed, der opstaar, naar man ikke passer paa under den politiske Kamp. Jeg tillader mig først nu at tage Ordet mod de fra ham faldne Ytringer; thi saa ivrig og begjærlig var den ærede Taler efter at fare løs paa det stoffels Lovforslag, som nu foreligger til Behandling, at, da der slet ikke var Tale om dette Lovforslag, kunde han ikke modstaa sin Lyst til at falde over det. Den høitærede Formand har over med disse Udtalelser, men jeg ønskede dog ikke at stille altfor stort Krav paa hans Overbærenhed ved at foranledige Forhandling om et Lovforslag, som endnu dengang ikke forelaa til Forhandling.

Svarning: Da det høitærede Medlem for Odense Amts Abo Valgkreds (Monrad) idag begjærede Ordet, var det med en vis Forventning, jeg imødesaa de Udtalelser, der maatte komme fra ham, og jeg vil sige, jeg havde ventet, at de vilde have gaaet ud paa en nærmere Begrundelse af dette Lovforslag end den, som blev det til Del, da det blev indbragt her sammen med de to andre. Jeg havde saameget mere ønsket at høre en saadan Begrundelse af det høitærede Medlem, som jeg tidligere har havt Anledning til at glæde mig over at se ham træde i Skranken for økonomiske Anstuelser, som ogsaa jeg i det Væsentlige hylde, og jeg havde ønsket at høre en nærmere Begrundelse af dette Lovforslags Principrigtighed og Hensigtsmæssighed end den, der fremkom ved Lovforslagets Indbringelse, thi for dette særlige Lovforslags Vedkommende indskrænkede man sig til at udtale, at der paa andre Steder og i andre Lande fandtes Arbejdstere, som